

maar geen *stedenbouwkundige* krijgt gelegenheid, om voor den dag te komen met een *streekplan*. Geologische termen zijn er heel armoedigjes afgekomen, zelfs het keileem kon geen plaatsje krijgen. Wel wordt ons verteld, dat keu-oogen kleine zwarte meisjes-oogen zijn en dat je daar meer van te weten kunt krijgen op Zuid-Beveland. Ook gelooft dit woordenboek dat *maagbitter maagversterkend* is en dat een *tepel* het zelfde is als een melkklier. Het spijt mij, dat ik de voor ons land van dijken en polders en rivieren zoo beteekenisvolle woorden als *hank, breek, braak, weer* niet kan vinden. Ook mis ik *mendel* en *mendelen*.

Maar, zult ge zeggen, zoo'n schoolwoordenboek behoeft ook geen encyclopaedie te zijn. Dat is ook zoo en iedereen mag tevreden wezen met wat hem hier in dit keurig verzorgde goedkope werk wordt opgedischt. Het is ook al de zestiende druk.

JAC. P. THUISSE.

Dr. A. Schierbeek. De Wonderwereld van het Microscop.

Den Haag. W. P. van Stockum en Zn. 132 p.p. gebonden geïllustreerd met 89 figuren.

Het is een gelukkig verschijnsel, dat op onze Hoogere Burgerscholen, Gymnasiën en Lycea het microscoop zijn intrede heeft gedaan. Op menige school krijgen de leerlingen zelf de gelegenheid, een microscoop te hanteeren, hetzij in de les, hetzij in een extra-uurtje, dat de leeraar voor zijn „lichten" over heeft. Al voor weinig geld zijn goede werktuigen te verkrijgen; de Tami's en hun verwanten gaan om de veertig gulden. Aan het Kennemer Lyceum hebben we veel plezier van onze Seibert-microscopen, die, uitgerust met immersie-lens, vergrootingen toelaten tot 1500 X of zelfs meer, zoodat de enthousiasten zich zelfs kunnen wagen aan bacteriologische avonturen en de lotgevallen der chromosomen. Dat is echter ver buiten het kader van het onderwijs in de biologie, zooals dat tegenwoordig aan bovengenoemde scholen kan worden gegeven. Als men de middelsoort-jongens hun gang liet gaan, dan zou de „microscopie" al gauw ontaarden in oppervlakkige kijkgraagte, belust op buitensporige vergrootingen. Het beste en meest profitabele werk ligt toch bij vergrootingen aan 25 X tot 250 X.

Tot nog toe ontbrak ons een goede gids voor dergelijk werk en daarom juichen wij het verschijnen van Schierbeek's degelijk boek van harte toe. Het eenig sensationeële eraan is de titel, die misschien bij bovengenoemde oppervlakkigen een te aangename verwachting zou opwekken. Het is serieus van het begin tot het einde, beknopt en eenvoudig, maar opent door verschillende wenken, door litteratuuropgaven en door zijn laatste hoofdstuk behoorlijke perspectieven op den reusachtigen omvang en groote belangrijkheid van de microscopie.

Wij hopen, dat dit boek de liefhebberij in het werken met een microscoop moge aanwakkeren en bevelen het gaarne aan, niet alleen voor scholen, maar ook voor elk liefhebber, die hier lang begeerde voorlichting zal vinden.

Op enkele bijzonderheden kom ik later nog terug.

JAC. P. THUISSE.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Rectificatie. — Nadat ik in de Aprilaflevering van dit tijdschrift, op pag. 383, *Psyche viciella* Schiff. genoemd had als in Drente door mij gevonden, ontving ik een schrijven van *Dr. J. Th. Oudemans*, waarin deze mij mededeelde, dat genoemde soort tot nog toe niet in Nederland was aangetroffen, ofschoon zij hier wellicht zou kunnen voorkomen. Mij werd toezending van materiaal verzocht, ten einde de determinatie te kunnen verifieeren. Helaas had ik de kokertjes, waarnaar ik de soort met behulp van het werkje van *Eckstein* bestemd had, niet bewaard, terwijl hernieuwd zoeken nog geen resultaat heeft opgeleverd.

Dr. Oudemans deelde mij verder mede, dat hij van den Heer R. A. Polak vroeger meermalen *Psychiden*-kokertjes uit Drente ontvangen had, maar dat daaronder nooit een kokertje van *Psyche viciella* geweest was; daarentegen wel van de er aan verwante soort: *Phalacropteryx grasilinella* B.

Gelet op het bovenstaande, acht ik het wenschelijk, voorloopig den naam *Psyche viciella* Schiff., terug te nemen en af te wachten totdat de bewuste kokertjes opnieuw worden aangetroffen, als wanneer zal kunnen worden uitgemaakt, of eene nieuwe Psychide-soort voor onze fauna ontdekt is, dan wel, dat zij behoort tot eene der reeds als inlandsch bekende.

W. BEIJERINCK.

Een beredeneerd doen van een hond. — Ik kwam wandelend langs een vaart en trof een troepje jongens van een stuk of 6 aan, druk aan het spelen. Hun spel bestond hierin, dat ze elkaar de pet van het hoofd rukten en er mede van door gingen, ieder achtervolgd dan door de beroofde. Ze hadden een bastaardhond van middelmatige grootte bij zich, die ijverig mede speelde. Daarbij lei hij, op de achterpoten staande, de voorpoten van achter op de schouders van een speelgenoot, nu bij deze dan weer bij gene, en hapte dan snel ook diens pet weg, waarmede hij dan enige tijd tussen zijn kameraden heen en weer rende. Dan liep hij naar de vaart, ging daar heel snugger met de voorpoten in het water staan, hield de kop horizontaal naar voren en strekte zo veel mogelijk de nek, zodat de pet een eindje ver boven het water bengelde. Kennelijk deed hij dit ter meerdere volmaking van het speldoel n.l. het de vervolger lastig maken, bij diens poging om het kwijt geraakte hoofddeksel weer machtig te worden. Dit geheel onmogelijk maken, wat hij door ver weg te hollen of te gaan zwemmen gemakkelijk kon doen, deed hij, heel goed de aard van het spel begrijpende, niet, en liet het dan ook gewillig toe als een jongen hem bij het nekvel greep en hem tegen de wal optrok. Telkens weer werd deze oorspronkelijke manier van doen door het „redeloze” dier herhaald, dat zich blijkbaar niet minder dan zijn kameraden vermaakte.

Van instinkt, overgeërfde ervaring, kan hier toch zeker wel geen sprake zijn.

Winschoten.

W. W. SCHIPPER.

Een Vlinderreservaat. — Iedereen, die te maken heeft met scheepvaart, kent natuurlijk Prawle Point. De naam komt telkens voor in de praaiberichten. Het is de zuidelijkste punt van de Engelsche kust, oostelijk van Plymouth, ongeveer halweg tusschen Plymouth en Torquay, allebei welbekend. Westelijk van Prawle Point gaat een diepe kreek landwaarts in en aan de overzijde van die kreek ligt een andere kaap: Bolt Head. Aan de diepe baai zelf ligt een plaatsje met den smakelijken naam Salcombe. Deze streek staat bekend als „wellicht het schoonste gedeelte aan de zuidkust van Engeland.” Bovendien weten sedert 1865 de Engelsche vlinderkenners, dat daar huist het Groote Blauwtje (*Lycaena arion* = *Nomiades arion*), een waardig tegenhanger van de Groote Vuurvlinder. Het is ook anderhalf maal zoo groot als het gewone Blauwtje en bovendien beroemd om de allermerkwaardigste levenswijze van zijn rups, die zijn bovenaardsch bestaan voor een wijle afwisselt met een verblijf in de duisternis der mierennesten. 't Is eigenlijk onnoodig, om te vertellen, dat deze prachtige vlinder alweer danig geteisterd is door de verzamelaars en thans in de omgeving van Salcombe heel zeldzaam is geworden.

Nu dreigde het gevaar, dat bouwspeculanten dit prachtigste deel van Englands Zuidkust in handen zouden krijgen en er risten van „bungalows” zouden stichten, de helaas maar al te vaak voorkomende vorm van waanzin, om te gaan bouwen niet bij en *buiten* maar *op* de schoone plaatsen zelve. In dit opzicht wordt in ons land ook nog altijd gezondigd. Gelukkig zijn er in Engeland ook wakkere natuurbeschermers. Zij hebben wat geld bijeengebracht, sommige eigenaars van de begeerde bouwterreinen hebben liever en goedkooper aan hen verkocht dan aan de bouwspeculanten en zoo kon dan onlangs een groot gedeelte van de kust bij Salcombe overgedragen worden aan de „National Trust”, de Engelsche Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten. De beschermde kuststrook is in het geheel ongeveer tien kilometer lang en zal ongerept bewaard blijven, en in het bijzonder zal men waken voor het welzijn van het Groote Blauwtje. De avontuurlijke rups leeft boven den grond op thijm.

Zoo is alweer een merkwaardig en zeldzaam dier het aangrijpingspunt geworden voor het behoud van een landschap. Wij kunnen eigenlijk ook onzen Lepelaar wel beschouwen als den redder van het Naardermeer. Zal de Goudplevier iets kunnen doen voor de redding van het Drentsche district?

JAC. P. THUISSE.